

Klink

heb ik daarnaar gekeken op een manier die hij zojuist aangaf. Ik zie al die minnen staan, en de inspectie heeft dat ook gezien. Maar het is mede om die reden dat de inspectie vervolgens, in het kader van het geïntensiverde toezicht, die vier trajecten nauwkeurig heeft bezien en uiteindelijk tot het oordeel kwam om het niet te doen. Nogmaals, ik vind dat wij het ongemak moeten wegnemen door ondernormen, veiligheidsnormen, te preciseren. Dat zal best een heel traject zijn, want zulke normen til je niet in één keer boven tafel. Maar ik vind dat wij het wel moeten doen en daarbij een passend instrumentarium moeten inzetten.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Voorzitter. Er ligt nog een vraag van mevrouw Joldersma over antipsychotica en medicatie. Mevrouw Joldersma wil dat ik daarop inzet, omdat het volgens haar ook een ernstige vorm van vrijheidsbeperking is. Dat laatste ben ik met haar eens. Er is echter wel een ingewikkelde relatie. Soms kan medicatie namelijk helpen om fixatie te voorkomen, maar in andere gevallen leidt medicatie alleen maar tot het nog onrustiger worden van cliënten. Daar zou dan beter op moeten worden gelet. Gelukkig zijn zowel fixatie als medicatie al indicatoren in de normen voor verantwoord zorg. Zorginstellingen zijn dus al verplicht om te registreren en te melden aan de inspectie. Dat melden heeft twee effecten. Het helpt instellingen om inzicht te verkrijgen in het eigen handelen en daarmee het gesprek op gang te brengen, en het helpt de inspectie bij het toezicht. De inspectie zal dit dus ook nadrukkelijk meenemen bij het toezicht. Het lijkt mij goed om bij het gehele traject, waarin ik toch allereerst de nadruk op fixatie wil laten liggen omdat wij nu eenmaal niet alles in één keer kunnen regelen, zo mogelijk de psychofarmaca te betrekken. Als die zo gewenste cultuurverandering en het bewustwordingsproces op gang komen, moet niet het ene middel ingewisseld worden tegen het andere. Het moet vooral over betere middelen gaan.

De **voorzitter**: Ik zie nog twee woordmeldingen. Ik stel beiden in staat, een interruptie te plegen.

De heer **Van der Ham** (D66): Ik heb een vraag gesteld over de discrepantie tussen de brief over Drang en Dwang. De staatssecretaris herinnert zich de vraag. Zij kan hem misschien beantwoorden.

Minister **Klink**: Tegen die achtergrond ben ik mevrouw Agema erkentelijk dat zij haar motie wil aanhouden over het participeren in de Dwang- en Drangtrajecten. AMC de Meren deed inderdaad niet mee met het Dwang- en Drangtraject.

De heer **Van Gerven** (SP): Ik heb nog een vraag gesteld over de Centra voor Consultatie en Expertise. Ik heb die vraag aan het kabinet gesteld.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Ik kan in ieder geval melden dat daarvan meer gebruik wordt gemaakt. Dit is juist goed om het gesprek op gang te brengen en deskundigheid, met name interdisciplinair, te ontwikkelen. De recente cijfers tonen dan ook aan dat er steeds vaker een beroep wordt gedaan op de centra voor ondersteuning, met name bij complexe individuele

gevallen. De IGZ wijst instellingen soms op het bestaan hiervan. Dit lijkt mij een goede manier om ook instellingen wegwijs te maken in de ondersteuning die zij kunnen krijgen en om maatwerk te leveren, omdat het gaat om individuele gevallen en niet om algemene problemen.

Mevrouw **Bouwmeester** (PvdA): Voorzitter. Eén vraag van mij is nog niet beantwoord. Die vraag betreft de concrete ambitie van de minister voor het terugdringen van dwang en drang. Blijft het bij 10%? Is hij bereid om het ambitieniveau flink op te schroeven? Of wil hij wachten met het vaststellen van het ambitieniveau tot hij met de zogenaamde kopgroep heeft gesproken?

Minister **Klink**: Voorzitter. Ik zie dat laatste als een invitatie. Ik vind die kopgroep heel belangrijk. De staatssecretaris gaf dat ook aan toen zij sprak over de verpleeghuizen. Die kopgroep kan inderdaad inzichtelijk maken wat het geheim is en op welke manier wij die verbeterlagen kunnen maken. Als blijkt dat men aanmerkelijk beter scoort dan het gemiddelde of de lage categorieën, dan ben ik bereid om het percentage naar boven bij te stellen en het nieuwe getal als streefcijfer te hanteren. De analyse wil ik graag maken en ik zal daarover de Kamer berichten.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Aanstaande dinsdag wordt gestemd over de ingediende moties. Ik dank de bewindslieden voor de beantwoording. Ik dank de medewerkers voor hun werk op dit uitermate late uur. Onze excuses daarvoor.

Sluiting 0.16 uur

Lijst van ingekomen stukken, met de door de Voorzitter ter zake gedane voorstellen:

De volgende brieven

Beantw. aanv. vr. cie over de gang van zaken bij de Stichting Huisvesting Alleenstaanden en Meerpersoonshuishoudens (SHAM) - 17050-364
staatssecretaris van Justitie, Albayrak N. - 23 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Landgebonden asielbeleid t.a.v. Democratische Republiek Congo - 19637-1221
staatssecretaris van Justitie, Albayrak N. - 30 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Reacties op rapporten inzake vreemdelingenbewaring van Amnesty International en van de Raad voor de Strafrechttoepassing en Jeugdbescherming - 19637-1222
staatssecretaris van Justitie, Albayrak N. - 29 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Lijst van ingekomen stukken

Gesprekken 100 procent-controle Suriname - 20361-132
minister van Justitie, Hirsch Ballin E.M.H. - 29 september
2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Verslag Informele Raad 8-9 september 2008 - 21501-31-
157
minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Klink A.
- 30 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Geannoteerde agenda VTE-Raad (energie) van 10 oktober
a.s. te Luxemburg - 21501-33-180
minister van Economische Zaken, Hoeven van der M.J.A.
- 29 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Geannoteerde agenda Transportraad 9 oktober 2008 -
21501-33-181
minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S. -
26 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Stand van zaken van het SESAR-project - 21501-33-182
minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S. -
26 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Informele Transportraad 1-2 september 2008 - 21501-33-
183
minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S. -
26 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Verordening betreffende handel in zeehondenproducten -
22112-708
staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, Timmermans
F.C.G.M. - 29 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Project Mainportontwikkeling Rotterdam: Voortgangsrap-
portage 4 - 24691-96
minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S. -
29 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Het rapport van de Taskforce Antilliaanse Nederlanders -
26283-45
minister voor Wonen, Wijken en Integratie, Vogelaar C.P.
- 30 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Toezegging over beleggingen van pensioenfondsen in
private equity - 26485-60
minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Donner
J.P.H. - 26 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

IJzeren Rijn; planning komende periode - 27737-30
minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S. -
29 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Eerste trendrapportage over de uitvoering van de
B9-regeling - 28638-36
staatssecretaris van Justitie, Albayrak N. - 26 september
2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Evaluatie pilot baten-lastenstelsel LNV - 28737-17
minister van Financiën, W.J. Bos - 26 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Evaluatie Reclamebesluit Geneesmiddelen - 29477-66
minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Klink A.
- 26 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Grondprijzmonitor 2007 - 29576-72
minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
Verburg G. - 26 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Reactie op motie-Van Gerven (29689, nr. 203), Zorg-
verzekeringwet - 29689-223
minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Klink A.
- 29 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Marktonderzoek ICT-systemen ProRail B.V.- resultaten
onderzoek - 29984-150
minister van Economische Zaken, Hoeven van der M.J.A.
- 29 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Inspraak Nationaal Samenwerkingsprogramma Lucht-
kwaliteit en toezending NSL - 30175-57
minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en
Milieubeheer, Cramer J.M. - 29 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Postwet - 30536-81
staatssecretaris van Economische Zaken, Heemskerk F. -
26 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Verpakkingenbelasting - 31066-62
staatssecretaris van Financiën, Jager de J.C. - 29 septem-
ber 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Water als mensenrecht - 31250-33
minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en
Milieubeheer, Cramer J.M. - 26 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Inspectierapport: basisvaardigheden rekenen-wiskunde -
31293-22
staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Dijksma S.A.M. - 29 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Reactie op verzoek Weekers over kredietcrisis - 31371-10
minister van Financiën, W.J. Bos - 26 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Fortis - 31371-11
minister van Financiën, W.J. Bos - 30 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Lijst van ingekomen stukken

Uitstelbericht reactie slotverklaring Parlementair Overleg
Koninkrijksrelaties - 31512-2
staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijks-
relaties, Bijleveld-Schouten A.Th.B. - 26 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Beantwoording van een vraag van het lid Kant over
winsten bij oliemaatschappijen - 31700-30
minister van Economische Zaken, Hoeven van der M.J.A.
- 29 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Budgettaire verwerking moties APB - 31700-31
minister van Financiën, W.J. Bos - 30 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Uitstel beantw. vragen commissie inzake de A32 -
31700-A-3
minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S. -
25 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Indexleningen - 31700-IXA-4
minister van Financiën, W.J. Bos - 26 september 2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Bilateraal verdrag met Brazilië over de overdracht van
gedetineerden en de tenuitvoerlegging van straffen
opgelegd bij strafvonnis - 31700-VI-4
minister van Justitie, Hirsch Ballin E.M.H. - 26 september
2008
Rondgezonden en gepubliceerd

WODC-evaluatierapport 'De CEAS aan het werk' -
31700-VI-5
minister van Justitie, Hirsch Ballin E.M.H. - 26 september
2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Reactie op verzoek Boekesteijn n.a.v. het interview met
Vrij Nederland m.b.t. de dienstplicht van de minister van
Defensie - 31700-X-9
minister van Defensie, Middelkoop van E. - 24 september
2008
Rondgezonden en gepubliceerd

Overzicht van de wijzigingen van de Wet op de jeugdzorg
die op dit moment in voorbereiding zijn. - 31700-XVII-3
minister voor Jeugd en Gezin, Rouvoet A. - 29 september
2008
Rondgezonden en gepubliceerd